

เอกสารประกอบการเรียน

วิชาฟิสิกส์
ไฟฟ้าและแม่เหล็ก
เล่ม 1
แม่เหล็กและสนามแม่เหล็ก

นางสาวระพีร์พัชญ์ สอนเครือ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียนรู้ ที่เน้นหลักการสอนในเชิงกิจกรรมการเรียนรู้ (Activity-Based Learning) เรื่อง ไฟฟ้าและแม่เหล็ก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม เพื่อให้นักเรียน บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และเรียนรู้จากกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบไปด้วยเอกสารประกอบการเรียนรู้ทั้งหมด 7 เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ 1 แม่เหล็กและสนามแม่เหล็ก
- เล่มที่ 2 ฟลักซ์แม่เหล็ก
- เล่มที่ 3 แรงแม่เหล็กและอนุภาคที่เคลื่อนที่ในหลอดแคโทด
- เล่มที่ 4 กระแสไฟฟ้าที่ทำให้เกิดสนามแม่เหล็ก
- เล่มที่ 5 แรงที่กระทำต่อขดลวดตัวนำที่มีกระแสในสนามแม่เหล็ก
- เล่มที่ 6 การเกิดกระแสไฟฟ้าเหนี่ยวนำ
- เล่มที่ 7 หม้อแปลงไฟฟ้า

เอกสารประกอบการเรียนรู้แต่ละเล่มประกอบด้วย คำแนะนำการใช้งาน แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ใบความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ และภาคผนวก ซึ่งเอกสารประกอบการเรียนรู้ทุกเล่มมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกัน และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยครูผู้สอนเน้นหลักการสอนในเชิงกิจกรรมการเรียนรู้ มีแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งมีสื่อประกอบการเรียนรู้ที่นอกเหนือจากในเอกสารประกอบการเรียนเช่น วิดีโอคลิป ภาพเคลื่อนไหว หรือโปรแกรมจำลองสถานการณ์ (simulator) ที่เชื่อมต่อโดยใช้ QR Code ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ทุกที่ทุกเวลา

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการเรียนรู้เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้และทักษะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียน และสามารถเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการสร้างสื่อการเรียนรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

นางสาวระพีร์พัชญา สอนเครือ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

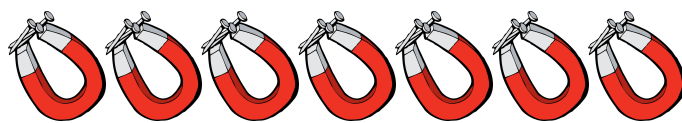
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจง	1
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้	2
จุดประสงค์การเรียนรู้	3
แบบทดสอบก่อนเรียน	4
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	6
ใบความรู้ที่ 1 : แม่เหล็ก	8
ใบความรู้ที่ 2 : สนามแม่เหล็ก	10
กิจกรรมที่ 1 : สนามแม่เหล็กเป็นอย่างไรนะ??	12
กิจกรรมที่ 2 : ดูดหรือผลัก??	15
ใบความรู้ที่ 3 : สนามแม่เหล็กโลก	18
แบบฝึกทักษะที่ 1	19
ผังมโนทัศน์ (Mind Mapping)	21
แบบทดสอบหลังเรียน	22
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	24
บรรณานุกรม	25
ภาคผนวก	26
เฉลยแบบบันทึกกิจกรรมที่ 1	27
เฉลยแบบบันทึกกิจกรรมที่ 2	30
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1	33
เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	35
แบบสรุปผลการเรียนรู้	36

คำชี้แจง

- เอกสารประกอบการเรียนรู้ไฟฟ้าและแม่เหล็กที่เน้นหลักการสอนในเชิงกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบไปด้วยเอกสารประกอบการเรียนรู้ทั้งหมด 7 เล่ม ดังนี้
  - เล่มที่ 1 แม่เหล็กและสนามแม่เหล็ก
  - เล่มที่ 2 ฟลักซ์แม่เหล็ก
  - เล่มที่ 3 แรงแม่เหล็กและอนุภาคที่เคลื่อนที่ในหลอดแคโทด
  - เล่มที่ 4 กระแสไฟฟ้าที่ทำให้เกิดสนามแม่เหล็ก
  - เล่มที่ 5 แรงที่กระทำต่อขดลวดตัวนำที่มีกระแสในสนามแม่เหล็ก
  - เล่มที่ 6 การเกิดกระแสไฟฟ้าเหนี่ยวนำ
  - เล่มที่ 7 หม้อแปลงไฟฟ้า
- เอกสารประกอบการเรียนรู้เล่มนี้ คือ เล่ม 1 แม่เหล็กและสนามแม่เหล็ก ประกอบด้วย
  - 2.1 สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้
  - 2.2 ลำดับขั้นตอนการใช้เอกสาร
  - 2.3 แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 คะแนน พร้อมกระดาษคำตอบ
  - 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้
    - 2.4.1 ใบความรู้
    - 2.4.2 กิจกรรมการทดลอง/กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ
    - 2.4.3 แบบบันทึกผลการทำกิจกรรม
    - 2.4.4 แบบฝึกทักษะ
  - 2.5 แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 คะแนน พร้อมกระดาษคำตอบ
  - 2.6 ภาคผนวก
- เอกสารประกอบการเรียนรู้นี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมระยะเวลาในการเรียน 7 เล่ม ทั้งสิ้น 22 ชั่วโมง
- นักเรียนสามารถศึกษาสื่อประกอบการเรียนรู้จากภายนอกผ่านตัวเชื่อมต่อแบบ QR Code ได้ตลอดเวลา และขอคำแนะนำหรือคำอธิบายเพิ่มเติมจากครูผู้สอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่มากขึ้น

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนศึกษาสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในเอกสารต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	สัญลักษณ์	ความหมาย
	ให้นักเรียนอ่านจุดประสงค์การเรียนรู้หรือการทดลอง		ให้นักเรียนจดบันทึกหรือสรุปสาระสำคัญ
	ให้นักเรียนฟังคำอธิบายจากครูผู้สอน		ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด
	ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ		ให้นักเรียนอภิปรายกับเพื่อน
	ให้นักเรียนทำการทดลอง		ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากลิงก์ที่กำหนดให้
	ควรใช้แอปพลิเคชัน QR Reader หรือ ไลน์ (Line Application) ในการสแกน QR Code เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเชื่อมต่อ		

2. ให้นักเรียนศึกษาสาระสำคัญ และผลการเรียนรู้
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 คะแนน
4. ให้นักเรียนศึกษาไปความรู้อบรมกับครูผู้สอน
5. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดให้
6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 คะแนน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของแม่เหล็ก สารแม่เหล็กและขั้วแม่เหล็กได้
2. บอกลักษณะเส้นสนามแม่เหล็กที่เกิดขึ้นระหว่างขั้วแม่เหล็กที่เหมือนกันและต่างกันได้
3. ทดลองเพื่อหาขั้วแม่เหล็กและสนามแม่เหล็กได้
4. อธิบายความหมายของสนามแม่เหล็ก เส้นสนามแม่เหล็กจุดสะเทินได้
5. บอกลักษณะเส้นสนามแม่เหล็กที่เกิดขึ้นระหว่างขั้วแม่เหล็กที่เหมือนกันและต่างกันได้

ลำดับขั้นตอนการเรียนรู้

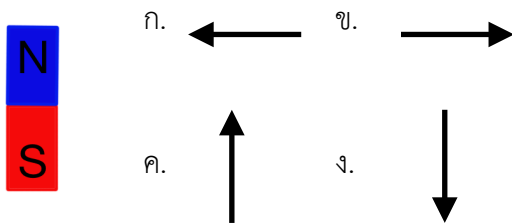

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
2. ทำเครื่องหมาย X เลือกคำตอบที่ถูกต้อง
3. เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที

1. ข้อใดแสดงทิศทางของสนามแม่เหล็กภายนอกบริเวณขั้วเหนือ ได้ถูกต้อง

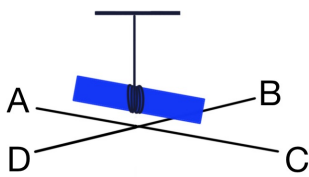

2. ข้อใดระบุสารแม่เหล็ก และแม่เหล็กได้ถูกต้อง

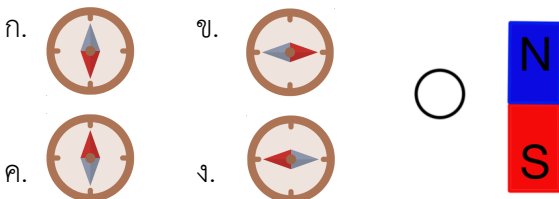
สารแม่เหล็ก	แม่เหล็ก
ก. นิกเกิล	ผงตะไบเหล็ก
ข. ผงตะไบเหล็ก	สารประกอบของ Fe_3O_4
ค. เหล็ก	อลูมิเนียม
ง. สารประกอบของ Fe_2O_3	ตะปู

3. จากรูป หากที่ตำแหน่ง D คือตะวันตกทางภูมิศาสตร์ แม่เหล็กขั้วใต้ของแท่งแม่เหล็ก จะอยู่บริเวณอักษรตัวใด

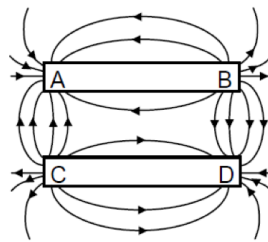
- ก. A
- ข. B
- ค. C
- ง. D

4. หากนำเข็มทิศมาวางบริเวณวงกลมใกล้แท่งแม่เหล็ก ดังรูป เข็มทิศจะมีแนวการวางตัวอย่างไร

5. จากรูป ตำแหน่ง A B C และ D เป็นแม่เหล็กขั้วใด ตามลำดับ

- ก. เหนือ ใต้ เหนือ ใต้
- ใต้ เหนือ ใต้ เหนือ
- ใต้ เหนือ เหนือ ใต้
- เหนือ เหนือ ใต้ ใต้

6. หากต้องการให้เกิดบริเวณที่สนามแม่เหล็ก มีค่าเป็นศูนย์บริเวณระหว่างแท่งแม่เหล็กสองแท่ง ทำได้โดยวิธีการใดบ้าง

1. วางแม่เหล็กขั้วเหนือ ใกล้กับแม่เหล็กขั้วใต้
  2. วางแม่เหล็กขั้วเหนือ ใกล้กับแม่เหล็กขั้วเหนือ
  3. หันแม่เหล็กขั้วเหนือไปทางเดียวกัน
  4. หันแม่เหล็กขั้วใต้ไปทางเดียวกัน
  5. หันแม่เหล็กขั้วใต้ไปทางตรงข้ามกับขั้วเหนือ
- ก. 1 และ 5
  - ข. 2 และ 3
  - ค. 3 และ 4
  - ง. 2, 3 และ 4

แบบทดสอบก่อนเรียน

7. จงพิจารณารูปต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
ข้อใดแสดงทิศทางของเส้นสนามแม่เหล็กภายนอกได้
ถูกต้อง

- ก.
- ข.
- ค.

ง. ข้อ ก และ ค ถูก

8. เส้นสนามแม่เหล็กโลกข้อใดถูก
ต้อง

- ก.
- ข.
- ค.
- ง.

9. พิจารณาการทดลองนำผงตะไบเหล็กโรยรอบแท่งแม่เหล็ก เกิดลักษณะผงดังรูป

ขั้วแม่เหล็ก	A	B	C	D	E	F
ก.	N	S	N	S	S	N
ข.	S	N	S	N	N	S
ค.	S	N	N	S	S	N
ง.	N	S	S	N	S	N

10. ข้อใดคือประโยชน์ของสนามเหล็กโลก

- ก. ป้องกันอนุภาคที่มีประจุจากนอกโลก
- ข. ป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ต
- ค. ป้องกันอันตรายจากดาวหาง
- ง. ป้องกันความร้อนให้กับโลก

*****

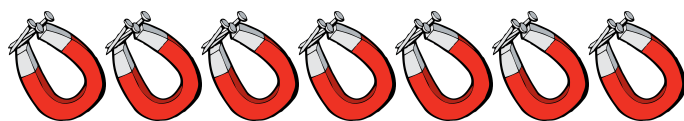
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่กำหนดให้

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ก.										
ข.										
ค.										
ง.										

คะแนนที่ได้.....คะแนน

ขั้นที่ 1 การกระตุ้นและให้ประสบการณ์

ครูกระตุ้นประสบการณ์ของผู้เรียนโดยการให้ดูการ์ตูน เรื่องโดเรม่อน ตอน แม่ป้ายแม่เหล็ก

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=cDEwqZm12DQ>

ให้นักเรียนที่นั่งข้างกันพูดคุย แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์จากนั้นจดบันทึกประสบการณ์
เดิมของนักเรียนและสิ่งที่ได้จากการอภิปรายกับ
เพื่อน

.....

.....

.....

.....

.....

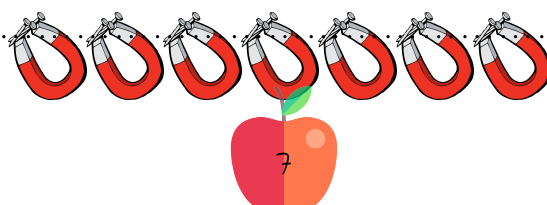
.....

.....

.....

.....

.....

ขั้นที่ 2 การให้ความรู้และลงมือปฏิบัติ

แม่เหล็กธรรมชาติ (Natural Magnet) เป็นสารประกอบประเภทออกไซด์ของเหล็ก เป็นแร่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เมื่อนำแท่งแม่เหล็กไปดูดผงตะไบเหล็กจะพบว่าที่บริเวณปลายของแท่งแม่เหล็กมีผงตะไบเหล็กหนาแน่นกว่าบริเวณอื่นๆ จึงเรียกบริเวณนี้ว่า ขั้วแม่เหล็ก

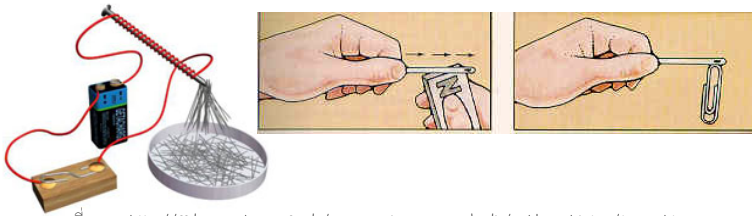
แม่เหล็กที่มนุษย์สร้างขึ้น (Artificial Magnet) เป็นสารแม่เหล็กที่สร้างขึ้นด้วยวิธีการต่างๆทางวิทยาศาสตร์

1. แม่เหล็กถาวร (Permanent Magnet)

ที่มา : https://th.m.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%84%E0%B6%9F%E0%B6%A5%E0%B9%8C:Bar_magnet.jp

2. แม่เหล็กชั่วคราว (Temporary Magnet) สร้างขึ้นด้วยการเหนี่ยวนำจากสนามไฟฟ้า หรือการทำเหล็กอ่อนให้เป็นแม่เหล็ก

ที่มา : http://fden-2.phys.uaf.edu/212_spring2007.web.dir/ashley_hinton/types.htm

ใบความรู้ที่ 1 : แม่เหล็ก

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=g&klLuODfrA&t=8s>

ที่มา : <https://www.flickr.com/photos/jsjgeology/94505350602>

แมกนีไทต์ คือแร่ชนิดหนึ่งที่สามารถดูดเหล็กได้ ค้นพบโดยชาวกรีกที่อาศัยในเมืองแมกนีเซีย เมื่อประมาณ 2600 ปีมาแล้ว

สารแม่เหล็ก คือ สารที่ตัวมันเองไม่ได้เป็นแม่เหล็ก แต่สมบัติดึงดูดหรือผลักรับแม่เหล็กได้ แบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่

1. สารเฟอร์โรแมกเนติก จะถูกแม่เหล็กดูดด้วยแรงที่มีค่ามาก เช่น เหล็ก โคบอลต์ นิกเกิล

2. สารพาราแมกเนติก จะถูกแม่เหล็กดูดด้วยแรงที่มีค่าน้อย เช่น อะลูมิเนียม โคโรเนียม แมงกานีส

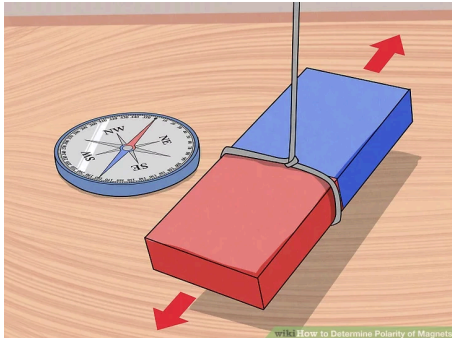
3. สารไดอะแมกเนติก จะถูกแม่เหล็กผลักด้วยแรงที่มีค่าน้อย เช่น ทอง ทองแดง ปรอท เงิน สังกะสี พลวง

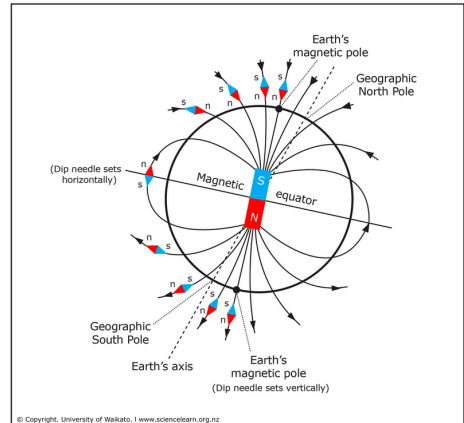

การวางตัวของแม่เหล็ก

เมื่อนำแท่งแม่เหล็กแขวนให้อยู่ในแนวระดับที่สามารถหมุนได้อย่างอิสระแล้ว แท่งแม่เหล็ก จะวางตัวในแนวเหนือ-ใต้เสมอ เช่นเดียวกับการวางตัวของเข็มทิศ

ที่มา : <https://www.wikihow.com/Determine-Polarity-of-Magnets>

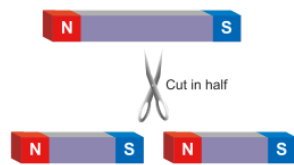
© Copyright, University of Waikato. | www.sciencelearn.org.nz

ขั้วแม่เหล็ก

หากนำแท่งแม่เหล็กไปดูดคลิปหนีบกระดาษจะพบว่าบริเวณปลายแท่งแม่เหล็กจะมีคลิปหนีบกระดาษติดอยู่หนาแน่นกว่าบริเวณอื่น เราจะเรียกบริเวณนั้นว่า ขั้วแม่เหล็ก (magnetic pole) และไม่ว่าจะตัดแบ่งแท่งแม่เหล็กเป็นกี่ส่วนก็ตาม จะได้ขั้วแม่เหล็กสองขั้วอยู่เสมอ

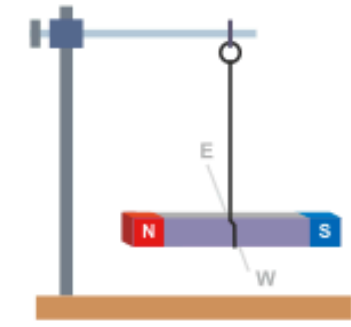
ที่มา : <https://slideplayer.com/slide/1106223/>

ที่มา : <http://www.learnhive.net/learn/10th-grade-6/physics/magnetism-and-electricity>

การตั้งชื่อขั้วแม่เหล็ก

การตั้งชื่อขั้วของแม่เหล็กตั้งโดยเมื่อขั้วที่ชี้ไปทางทิศเหนือ เรียก ขั้วเหนือ แทนด้วย N ขั้วที่ชี้ไปทางทิศใต้ เรียก ขั้วใต้ แทนด้วย S

ที่มา : <http://www.learnhive.net/learn/10th-grade-6/physics/magnetism-and-electricity>

อำนาจแม่เหล็ก

หากนำแม่เหล็กสองแท่งมาวางใกล้กัน จะเกิดแรงที่กระทำต่อแม่เหล็กทั้งสอง หากนำขั้วเดียวกันมาวางใกล้กันจะเกิดแรงผลักร หากนำขั้วต่างกันมาวางใกล้กันจะเกิดแรงดูดกัน

ที่มา : <http://www.learnhive.net/learn/10th-grade-6/physics/magnetism-and-electricity>

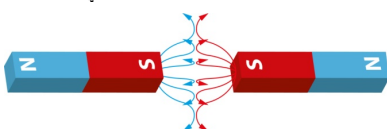

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=g5kLuODhA&t=6s>

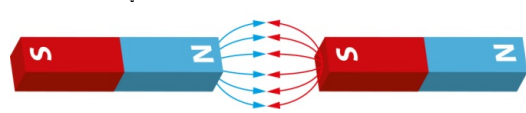
ขั้วแม่เหล็กชนิดเดียวกัน จะเกิดแรง.....

ขั้วแม่เหล็กต่างชนิดกัน จะเกิดแรง.....

ลูกศรแสดงทิศทางของแรงแม่เหล็ก

ลูกศรแสดงทิศทางของแรงแม่เหล็ก

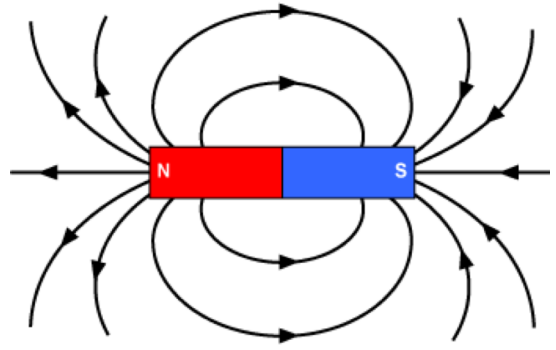

ใบความรู้ที่ 2 สนามแม่เหล็ก

สนามแม่เหล็ก

สนามแม่เหล็ก คือบริเวณที่แม่เหล็กส่งอำนาจการดึงดูดออกไปถึง เมื่อนำเข็มทิศไปวางใกล้ จะมีแรงกระทำต่อปลายเข็มทิศให้เบนโดยมีทิศจากขั้วเหนือไปขั้วใต้ หากโรยผงตะไบเหล็กบนกระดาษที่วางเหนือแท่งแม่เหล็ก จะสังเกตเห็นแนวการเรียงตัว ซึ่งเรียกว่า เส้นสนามแม่เหล็ก ซึ่งเป็นปริมาณเวกเตอร์ โดยภายนอกแท่งแม่เหล็กจะมีทิศออกจากขั้วแม่เหล็กเหนือ เข้าหาขั้วแม่เหล็กใต้ ส่วนภายในแท่งแม่เหล็กจะมีทิศจากขั้วแม่เหล็กใต้ไปหาขั้วแม่เหล็กเหนือ

ที่มา : <http://gcse-physics-edexcel.blogspot.com/2015/12/64-understand-term-magnetic-field-line.html>

สนามแม่เหล็กภายนอก

มีทิศ พุ่งจาก.....ไปหา.....

สนามแม่เหล็กภายใน

มีทิศ พุ่งจาก.....ไปหา.....

ทิศของสนามแม่เหล็ก

ทิศทางของสนามแม่เหล็ก กำหนดโดยใช้เข็มทิศ เมื่อนำเข็มทิศไปวางไว้ในบริเวณสนามแม่เหล็ก หากเข็มทิศชี้ไปทางใด ทิศทางนั้นก็คือทิศของสนามแม่เหล็ก ($\vec{B}$)

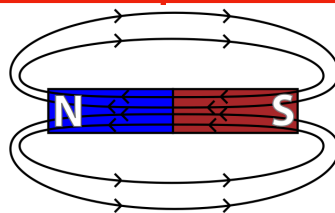

ที่มา : <https://www.sarthaks.com/26680/where-are-poles-of-a-bar-magnet-located>

ทิศของสนามแม่เหล็กภายในแท่งแม่เหล็ก

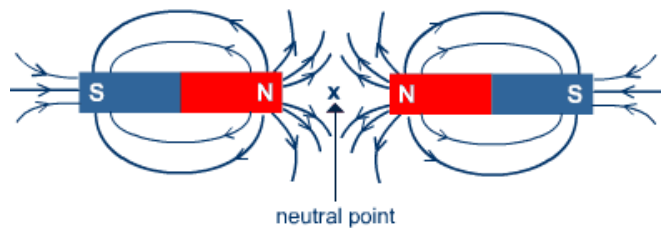
ทิศของสนามแม่เหล็กภายนอกแท่งแม่เหล็ก

มีทิศจาก **ขั้วใต้** ไปหา **ขั้วเหนือ**

มีทิศจาก **ขั้วเหนือ** ไปหา **ขั้วใต้**

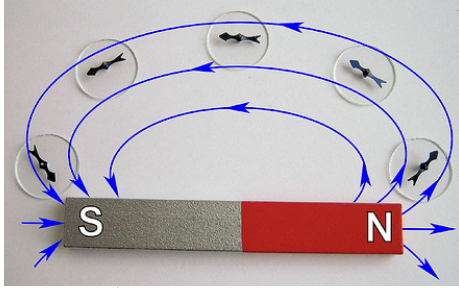
จุดสะเทิน (Neutral point) คือ บริเวณที่ไม่มีเส้นสนามแม่เหล็กผ่าน แสดงว่า ไม่มีสนามแม่เหล็ก หรือ สนามแม่เหล็กเป็นศูนย์

ที่มา : <https://www.s-cool.co.uk/a-level/physics/magnetic-fields/revise-11/magnetic-field-shapes-and-magnetic-field-strength-b>

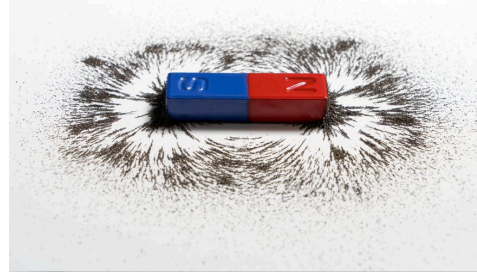
เส้นสนามแม่เหล็ก

เส้นสนามแม่เหล็ก

ที่มา : <https://brilliant.org/wiki/magnetic-field-lines/>

เป็นเส้นที่แสดงถึงทิศทางของสนามแม่เหล็กในบริเวณนั้น
มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น
สามารถทดสอบได้โดยการนำเข็มทิศไปวาง ณ ตำแหน่งนั้น
หรือ ดูจากลักษณะการเรียงตัวของผงตะไบเหล็ก

ที่มา : <https://sciencing.com/causes-things-magnetized-6940740.html>

ให้นักเรียนลองคิดและทำนาย(Predict) ซิคะว่าลักษณะของเส้นสนามแม่เหล็กที่เกิดจากแท่งแม่เหล็กสองแท่งเมื่อวางใกล้กันจะมีลักษณะอย่างไร แล้วเขียนสิ่งที่นักเรียนคิดลงในช่องว่างของแต่ละกรณี

วางขั้วต่างชนิดกันเข้าหากัน

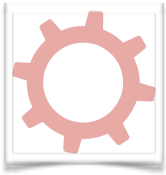
วางขั้วชนิดเดียวกันเข้าหากัน

วางขั้วชนิดเดียวกันไปทางเดียวกัน

วางขั้วต่างชนิดไปทางเดียวกัน

นักเรียนอยากรู้หรือยังคะว่า ลักษณะที่แท้จริงของเส้นแรงแม่เหล็กที่เกิดจากแม่เหล็กสองแท่งที่วางใกล้กันเป็นอย่างไร ถ้าอยากรู้แล้วไปทำกิจกรรมที่ 1 กันเลยคะ

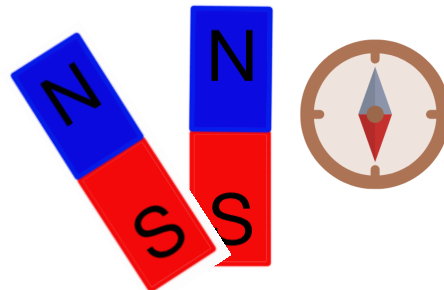
ขั้นที่ 2 การให้ความรู้และลงมือปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 1 : สนามแม่เหล็กเป็นอย่างไรนะ??

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-7 คน
2. ส่งตัวแทนมารับอุปกรณ์ ชุดศึกษาสนามแม่เหล็ก
3. ปฏิบัติการทดลองกิจกรรมที่ 1
4. บันทึกผลการทดลอง
5. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง
6. รายงานผลการทดลอง

แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1

กลุ่มที่.....ห้อง.....สมาชิกกลุ่มมีดังนี้

- 1.....2.....
- 3.....4.....
- 5.....6.....

จุดประสงค์การทดลอง

- 1.....
- 2.....
- 3.....

วัสดุอุปกรณ์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

วิธีการทดลอง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ลักษณะผงตะไบเหล็ก		ทิศทางของเข็มทิศ
แท่งแม่เหล็ก 1 แท่ง		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดกันเข้าหากัน		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันเข้าหากัน		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันไปทางเดียวกัน		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดไปทางเดียวกัน		

การทดลอง	แนวการวางตัวของ	
ผูกแท่งแม่เหล็กที่ไม่ทราบขั้ว ด้วยด้ายเบาแล้วแขวนปล่อยให้ลอยอย่างอิสระ ในกล่องพลาสติกใส		

ชั้นที่ 3 ผลสะท้อนกลับ

สรุปและอภิปรายผลทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรคจากการทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากการทดลอง

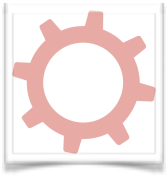
.....

.....

.....

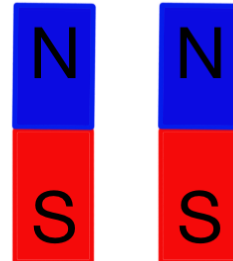
ขั้นที่ 2 การให้ความรู้และลงมือปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 2 : ดูด หรือ ผลัก??

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน
2. ส่งตัวแทนมารับอุปกรณ์ ชุดศึกษาสนามแม่เหล็ก
3. ปฏิบัติการทดลองกิจกรรมที่ 2
4. บันทึกผลการทดลอง
5. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง
6. รายงานผลการทดลอง

แบบบันทึกกิจกรรมที่ 2

กลุ่มที่.....ห้อง.....สมาชิกกลุ่มมีดังนี้

- 1.....2.....
- 3.....4.....
- 5.....6.....

จุดประสงค์การทดลอง

- 1.....
- 2.....
- 3.....

วัสดุอุปกรณ์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

วิธีการทดลอง

- 1 ทำการทดลองเช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 1
- 2 ให้นักเรียนกำหนดตำแหน่งต่างๆ ของแม่เหล็กในแต่ละแท่ง
- 3 นักเรียนสังเกตแท่งแม่เหล็ก ระหว่างที่เคลื่อนแท่งแม่เหล็กมาใกล้กัน
- 4 นักเรียนสังเกตบริเวณที่ไม่มีผงตะไบเหล็กอยู่ระหว่างแท่งแม่เหล็ก
- 5 บันทึกผลการทดลองและการสังเกต
- 6 สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

	แรงที่กระทำระหว่างกันในแต่ละตำแหน่ง	จุดที่ไม่มีแรงตะไบเหล็กอยู่
แท่งแม่เหล็ก 1 แท่ง		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดกันเข้าหากัน		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันเข้าหากัน		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันไปทาง เดียวกัน		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดไปทางเดียวกัน		

ขั้นที่ 3 ผลสะท้อนกลับ

สรุปและอภิปรายผลทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรคจากการทดลอง

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากการทดลอง

.....

.....

.....

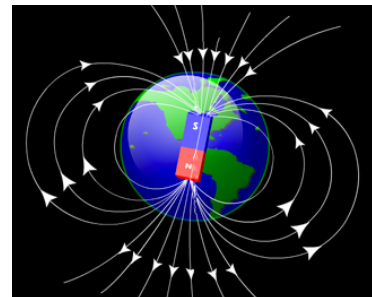
ใบความรู้ที่ 3 สนามแม่เหล็กโลก

สนามแม่เหล็กโลก โลกของเรานั้นเปรียบเสมือนแท่งแม่เหล็กขนาดใหญ่ รอบโลกของเราจึงเต็มไปด้วยสนามแม่เหล็ก โดยสนามแม่เหล็กโลกมีทิศทางพุ่งออกจากบริเวณขั้วใต้ทางภูมิศาสตร์ไปยังขั้วเหนือทางภูมิศาสตร์ นั่นคือ ขั้วเหนือของแม่เหล็กโลกจะอยู่ใกล้ขั้วใต้ทางภูมิศาสตร์ และขั้วใต้ของแม่เหล็กโลกจะอยู่ใกล้ขั้วเหนือทางภูมิศาสตร์ เราจึงนำประโยชน์จากสนามแม่เหล็กโลกมาใช้ในการสร้างเข็มทิศ เพื่อใช้บอกทิศทาง นอกจากนี้สนามแม่เหล็กโลกยังป้องกันชีวิตให้ปลอดภัยจาก **ลมสุริยะ** ซึ่งเป็นกระแสอนุภาคที่มีประจุที่พุ่งมาจากดวงอาทิตย์มีอนุภาคเหล่านั้นผ่านสนามแม่เหล็กโลก จะถูกสนามแม่เหล็กโลกเบี่ยงเบนให้เคลื่อนที่อ้อมโลก โดยอันตรกิริยาระหว่างสนามแม่เหล็กโลกกับลมสุริยะ ทำให้สนามแม่เหล็กโลกด้านตรงข้ามดวงอาทิตย์ลุ้ไปคล้ายหางของดาวหาง ซึ่งเรียกว่า **แมกนีโตสเฟียร์** เมื่ออนุภาคที่มีประจุเหล่านี้ชนกับอะตอมของออกซิเจนและไนโตรเจนที่ระดับ 100 – 300 กิโลเมตร อะตอมของออกซิเจนและไนโตรเจนจะเปล่งแสงในช่วงที่ตามองเห็นออกมาเรียกว่า **ออโรรา**

ที่มา : <https://media.defense.gov/2011/Mar/03/2000280869/-1/-1/0/110302-F-14598-008.JPG>

ออโรรา มักเห็นได้ในท้องฟ้าตอนกลางคืนหรือพลบค่ำ บริเวณใกล้ขั้วแม่เหล็กโลก มีลักษณะคล้ายผ้ามานเป็นริ้วสะบัดไปมา มักมีสีเขียวหรือสีแดง ออโรรา ที่เกิดบริเวณขั้วโลกเหนือ เรียกว่า **แสงเหนือ** ออโรราที่เกิดบริเวณขั้วโลกใต้ เรียกว่า **แสงใต้**

ที่มา : <https://easyscienceforkids.com/all-about-earths-magnetism/>

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=gskLuODhrA&t=5s>

สนามแม่เหล็กโลกเกิดจากสารในชั้นแก่นโลกชั้นนอกที่มีองค์ประกอบเป็นเหล็กในสถานะของเหลวเคลื่อนที่ไปพร้อมกับการหมุนรอบตัวเองของโลกทำให้เปรียบเสมือนว่าโลกของเรามีแท่งแม่เหล็กขนาดใหญ่อยู่ภายในโลก โดยที่ขั้วใต้ทางภูมิศาสตร์จะเปรียบเสมือนมีแม่เหล็กโลกขั้วเหนืออยู่ ทำให้ทิศของสนามแม่เหล็กโลก มีทิศพุ่งจากขั้วโลกใต้ ไปสู่ขั้วโลกเหนือ ที่บริเวณขั้วแม่เหล็ก(ขั้วโลกเหนือและใต้)จะมีสนามแม่เหล็กในแนวตั้ง(ตั้งฉากกับพื้นโลก) **มากที่สุด** และที่บริเวณเส้นศูนย์สูตรจะมีสนามแม่เหล็กในแนวราบ(ขนานกับพื้นโลก) **มากที่สุด**

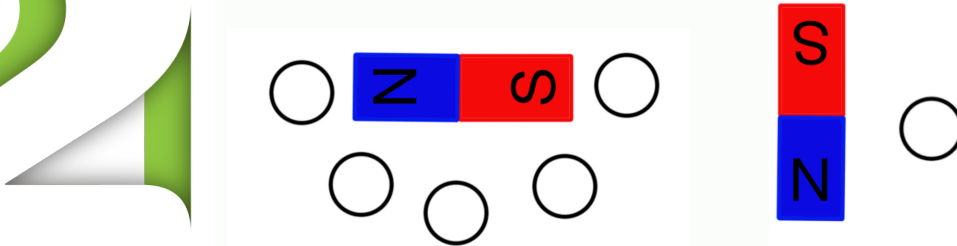
ชั้นที่ 4 การประเมินผล

แบบฝึกทักษะที่ 1

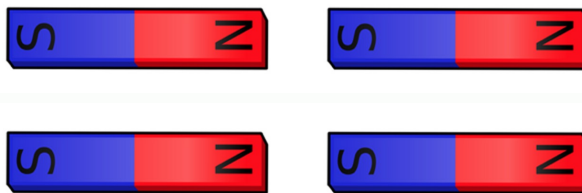
จากรูปแท่งแม่เหล็กที่กำหนดให้ จงเขียนเส้นแรงแม่เหล็กภายนอก
แท่งแม่เหล็ก

เมื่อนำเข็มทิศไปวางบริเวณใกล้แท่งแม่เหล็กดังรูป จงเขียน
ทิศทางของเข็มทิศรอบแท่งแม่เหล็ก

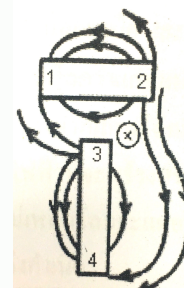

จงเขียนเส้นแรงแม่เหล็กที่เกิดขึ้นระหว่างแท่งแม่เหล็ก
ให้ถูกต้อง

จากรูป ตำแหน่ง x คือจุดสะเทิน ชนิดของขั้ว
แม่เหล็กที่ตำแหน่ง 1,2,3 และ 4 คือข้อใด
ตามลำดับ

- 1. S , N , N , S   2. N , S , S , N
- 3. N , S , N , S   4. S , N , S , N

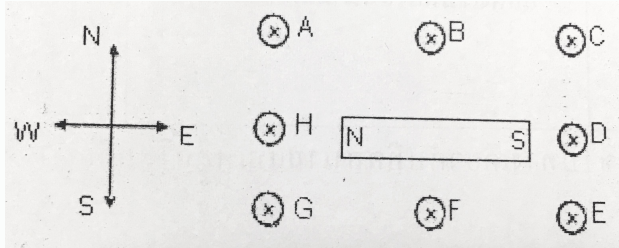

ชั้นที่ 4 การประเมินผล

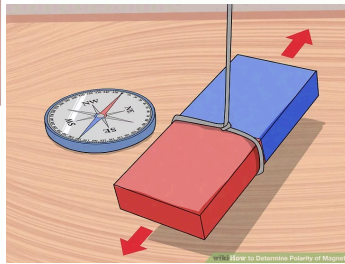
แบบฝึกทักษะที่ 1

จุดสะเทินควรเป็นตำแหน่งใด

1. G และ C
2. A และ E
3. H และ D
4. B และ F

ขั้วแม่เหล็กควรเป็นอย่างไร

1. สีน้ำเงินเป็น N สีแดงเป็น S
2. สีน้ำเงินเป็น N สีแดงบอกไม่ได้
3. สีน้ำเงินเป็น S สีแดงเป็น N
4. ข้อมูลไม่เพียงพอ

จงเขียนทิศทางของสนามแม่เหล็กโลก พร้อมบอกขั้วของแม่เหล็กโลก

- แร่เหล็กธรรมชาติมีสารประกอบ
- คือ.....

สารแม่เหล็กมีกี่ชนิดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

ขั้นที่ 4 การประเมินผล

จงสรุปความรู้ที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้ ในรูปแบบ
ของผังมโนทัศน์ (Mind Mapping)

แบบทดสอบหลังเรียน

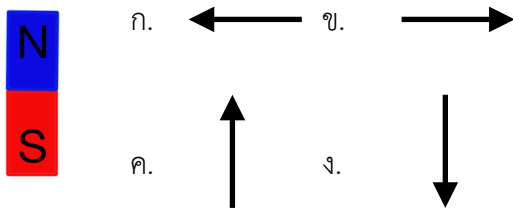
คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที
2. ทำเครื่องหมาย X เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

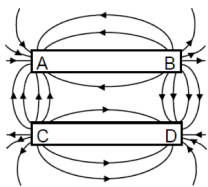
1. ข้อใดระบุสารแม่เหล็ก และแม่เหล็กได้ถูกต้อง

	สารแม่เหล็ก	แม่เหล็ก
ก.	นิเกิล	ผงตะไบเหล็ก
ข.	ผงตะไบเหล็ก	สารประกอบของ Fe_2O_3
ค.	เหล็ก	อลูมิเนียม
ง.	สารประกอบของ Fe_2O_3	ตะปู

2. ข้อใดแสดงทิศทางการของสนามแม่เหล็กภายนอก บริเวณขั้วเหนือ ได้ถูกต้อง

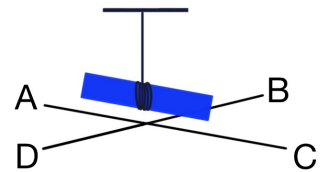
3. จากรูป ตำแหน่ง A B C และ D เป็นแม่เหล็กขั้วใด ตามลำดับ

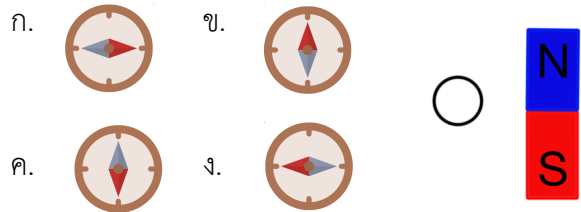
- ก. เหนือ ใต้ เหนือ ใต้
- ข. ใต้ เหนือ ใต้ เหนือ
- ค. ใต้ เหนือ เหนือ ใต้
- ง. เหนือ เหนือ ใต้ ใต้

4. จากรูป หากที่ตำแหน่ง D คือตะวานอกทางภูมิศาสตร์ แม่เหล็กขั้วใต้ของแท่งแม่เหล็ก จะอยู่บริเวณอักษรตัวใด

- ก. A
- ข. B
- ค. C
- ง. D

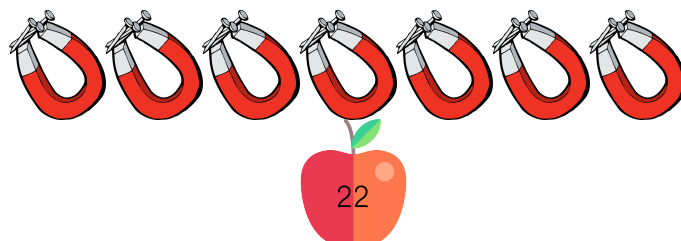

5. หากนำเข็มทิศมาวางบริเวณวงกลมใกล้แท่งแม่เหล็ก ดังรูป เข็มทิศจะมีแนวการวางตัวอย่างไร

6. หากต้องการให้เกิดบริเวณที่สนามแม่เหล็กมีค่าเป็นศูนย์บริเวณระหว่างแท่งแม่เหล็กสองแท่ง ทำได้โดยวิธีการใดบ้าง

1. วางแม่เหล็กขั้วเหนือ ใกล้กับแม่เหล็กขั้วใต้
  2. วางแม่เหล็กขั้วเหนือ ใกล้กับแม่เหล็กขั้วเหนือ
  3. หันแม่เหล็กขั้วเหนือไปทางเดียวกัน
  4. หันแม่เหล็กขั้วใต้ไปทางเดียวกัน
  5. หันแม่เหล็กขั้วใต้ไปทางตรงข้ามกับขั้วเหนือ
- ก. 1 และ 5
  - ข. 2 และ 3
  - ค. 3 และ 4
  - ง. 2, 3 และ 4

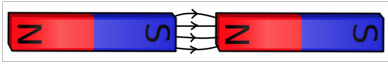
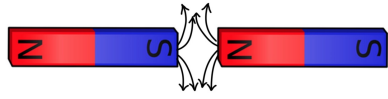

แบบทดสอบหลังเรียน

7. จงพิจารณารูปต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
ข้อใดแสดงทิศทางของเส้นสนามแม่เหล็กภายนอกได้
ถูกต้อง

- ก.
- ข.
- ค.

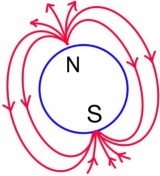
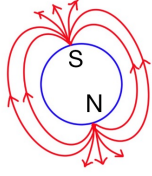
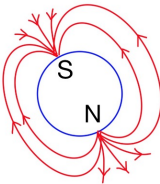
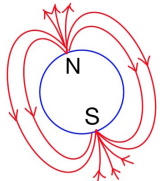
ง. ข้อ ก และ ค ถูก

8. พิจารณาการทดลองนำผงตะไบเหล็กโรยรอบแท่งแม่เหล็ก เกิดลักษณะผงดังรูป คำกล่าวใดมีโอกาสเกิดขึ้นได้

ขั้วแม่เหล็ก	A	B	C	D	E	F
ก.	N	S	S	N	S	N
ข.	S	N	S	N	N	S
ค.	S	N	N	S	S	N
ง.	N	S	N	S	S	N

9. เส้นสนามแม่เหล็กโลกข้อใดถูกต้อง

- ก.
- ข.
- ค.
- ง.

10. ข้อใดคือประโยชน์ของสนามแม่เหล็กโลก

- ก. ป้องกันความร้อนให้กับโลก
- ข. ป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ต
- ค. ป้องกันอันตรายจากดาวหาง
- ง. ป้องกันอนุภาคที่มีประจุจากนอกโลก

*****

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่กำหนดให้

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ก.										
ข.										
ค.										
ง.										

คะแนนที่ได้.....คะแนน

คะแนนก่อนเรียน - หลังเรียน คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ทดสอบก่อนเรียนทำข้อสอบได้.....คะแนน

ทดสอบหลังเรียนทำข้อสอบได้.....คะแนน

พัฒนาการหลังเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ.....

บรรณานุกรม

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือครูรายวิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม 4.*

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *ฟิสิกส์เพิ่มเติม 4.* กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว

ธีรคานต์ ปริญญาวิทยากรณ์. (2558). *ฟิสิกส์แม่เหล็ก-ไฟฟ้า สำหรับมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ฉบับเตรียมสอบเข้า*

มหาวิทยาลัย. เล่มที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ธ.บ. หน้า 439 - 519.

แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

คล้ายปมฟิสิกส์. (2559). *แม่เหล็กไฟฟ้า.* สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2560. จาก <https://video.pec9.com/storage/document/5a95945a4c8772000a29fbcf.pdf?embed=1>

MOE. (2553). *การเรียนรู้แบบ Activity-Based Learning.* สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2560. จาก http://www.siamdns.com/home/news_view.php?news_id=67&head_new_id=1&page=

ศศิธร ลิจันท์พร และคณะ. (2557). *การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมเป็นฐานโดยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการ
ศึกษา บนอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ เพื่อส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย.* วารสาร
อิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา. ฉบับที่ 9. เล่มที่ 4. หน้า 13-26. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560,
จาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed> OJED

ติวสบายฟิสิกส์. (2559). *ไฟฟ้าและแม่เหล็ก.* สืบค้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2560, จาก <https://video.pec9.com/storage/document/5a95945a4c8772000a29fbcf.pdf?embed=1>

DILT Resources คลังสื่อการสอน. *กระแสไฟฟ้าเหนี่ยวนำและแรงเคลื่อนไฟฟ้าเหนี่ยวนำ วิทยาศาสตร์ ม.4-6 (ฟิสิกส์).* สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2560, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=g8klLuODhrA&t=8s>

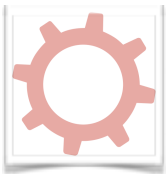

ภาคผนวก

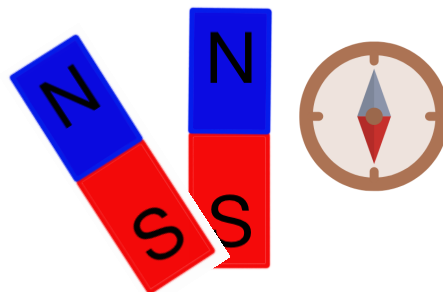
เฉลยกิจกรรมที่ 1

กิจกรรมที่ 1 : สนามแม่เหล็กเป็นอย่างไรนะ??

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน
2. ส่งตัวแทนมารับอุปกรณ์ ชุดศึกษาสนามแม่เหล็ก
3. ปฏิบัติการทดลองกิจกรรมที่ 1
4. บันทึกผลการทดลอง
5. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง
6. รายงานผลการทดลอง

แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1

กลุ่มที่.....ห้อง.....สมาชิกกลุ่มมีดังนี้

- 1.....2.....
- 3.....4.....
- 5.....6.....

จุดประสงค์การทดลอง

1. เพื่อหาขั้วของแม่เหล็กที่ไม่ทราบขั้ว
2. เพื่อศึกษาลักษณะของสนามแม่เหล็กจากผงตะไบเหล็ก
3. เพื่อศึกษาทิศทางของสนามแม่เหล็กจากแท่งแม่เหล็ก

วัสดุอุปกรณ์

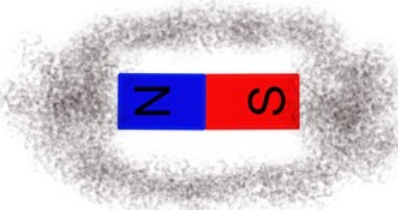
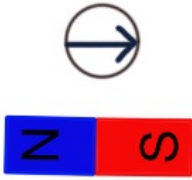
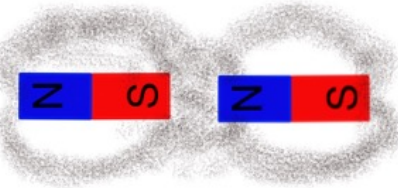
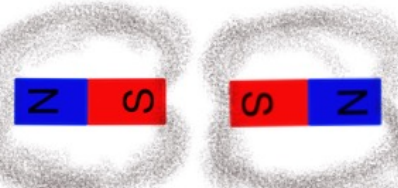
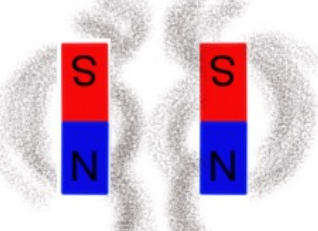
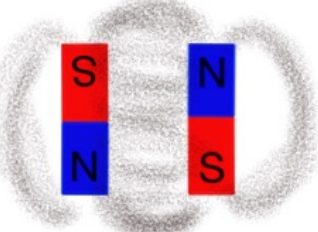
1. แท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง
2. กระดาษเอ 4 สีขาว 1 แผ่น
3. ผงตะไบเหล็ก
4. เข็มทิศ

วิธีการทดลอง

1. แขนแม่เหล็กที่ไม่ทราบขั้วด้วยเส้นด้ายเบา แล้วแขวนในกล่องพลาสติกใส สังเกตการวางตัวของแท่งแม่เหล็ก จากนั้นนำเข็มทิศไปวางใกล้กับกล่องพลาสติก สังเกตทิศทางการชี้ของเข็มทิศ
2. นำแท่งแม่เหล็กวางบนโต๊ะทดลอง นำกระดาษเอ 4 สีขาววางด้านบนสูงจากแท่งแม่เหล็กประมาณ 2-3 เซนติเมตร ค่อยๆโรยผงตะไบเหล็กลงบนกระดาษ สังเกตลักษณะของผงตะไบเหล็ก วาดรูปผลการทดลองลงในตาราง

รูปการทดลอง

ผลการทดลอง

ลักษณะขงตะไบเหล็ก		ทิศทางของเข็มทิศ
แท่งแม่เหล็ก 1 แท่ง		
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดกันเข้าหากัน		-
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันเข้าหากัน		-
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันไปทางเดียวกัน		-
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดไปทางเดียวกัน		-

การทดลอง	ทิศทางของเข็มทิศ
ผูกแท่งแม่เหล็กด้วยด้ายเบาแล้วแขวนปล่อยให้ อย่างอิสระในกล่องพลาสติกใส	

สรุปและอภิปรายผลทดลอง

1. สามารถหาข้าวแม่เหล็กโดยการปล่อยให้แกว่งอย่างอิสระ ข้าวที่หันไปทางทิศเหนือ คือ แม่เหล็กขั้วเหนือ ข้าวที่หันไปทางทิศใต้ แม่เหล็กขั้วใต้
2. บริเวณโดยรอบแท่งแม่เหล็ก มีสนามแม่เหล็ก โดยสังเกตได้จากการเรียงตัวของผงตะไบเหล็ก
3. ลักษณะผงตะไบเหล็กบริเวณรอบแท่งแม่เหล็กมี 2 แบบหลักๆคือ เรียงตัวเข้าหากัน และเบนออกจากกัน
4. ทิศทางของเข็มทิศบริเวณใกล้กับแท่งแม่เหล็ก จะมีทิศพุ่งออกจากขั้วเหนือ พุ่งเข้าหาขั้วใต้ของแม่เหล็ก

ปัญหา/อุปสรรคจากการทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

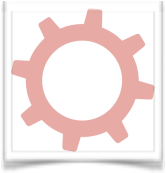
ข้อเสนอแนะจากการทดลอง

.....

.....

.....

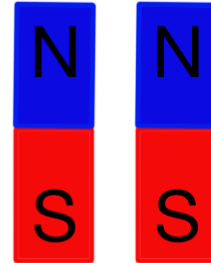
เฉลยกิจกรรมที่ 2

กิจกรรมที่ 2 : ดูด หรือ ผลัก??

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน
2. ส่งตัวแทนมารับอุปกรณ์ ชุดศึกษาแม่เหล็ก
3. ปฏิบัติการทดลองกิจกรรมที่ 2
4. บันทึกผลการทดลอง
5. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง
6. รายงานผลการทดลอง

แบบบันทึกกิจกรรมที่ 2

กลุ่มที่.....ห้อง.....สมาชิกกลุ่มมีดังนี้

- 1.....2.....
- 3.....4.....
- 5.....6.....

จุดประสงค์การทดลอง

- 1.....
- 2.....
- 3.....

วัสดุอุปกรณ์

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

วิธีการทดลอง

- 1 ทำการทดลองเช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 1
- 2 ให้นักเรียนกำหนดตำแหน่งต่างๆ ของแม่เหล็กในแต่ละแท่ง
- 3 นักเรียนสังเกตแท่งแม่เหล็ก ระหว่างที่เคลื่อนแท่งแม่เหล็กมาใกล้กัน
- 4 นักเรียนสังเกตบริเวณที่ไม่มีมีผงตะไบเหล็กอยู่ระหว่างแท่งแม่เหล็ก
- 5 บันทึกผลการทดลองและการสังเกต
- 6 สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

	แรงที่กระทำระหว่างกันในแต่ละตำแหน่ง	จุดที่ไม่มีแรงตะไบเหล็กอยู่
แท่งแม่เหล็ก 1 แท่ง	ไม่มีแรงกระทำ	ไม่มี
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดกันเข้าหากัน	เกิดแรงดูด	ไม่มี
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันเข้าหากัน	เกิดแรงผลัก	ระหว่างขั้วแม่เหล็ก ที่เหมือนกัน
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วชนิดเดียวกันไปทาง เดียวกัน	เกิดแรงผลัก	ระหว่างขั้วแม่เหล็ก ที่เหมือนกัน
วางแท่งแม่เหล็ก 2 แท่ง ขั้วต่างชนิดไปทางเดียวกัน	เกิดแรงดูด	ไม่มี
รูปแบบอื่นๆ	หากขั้วเหมือนกัน วางใกล้กันจะเกิดแรงผลัก หากขั้วต่างกันวางใกล้กันจะเกิดแรงดูด	ระหว่างขั้วแม่เหล็ก ที่เหมือนกัน

สรุปและอภิปรายผลทดลอง

1. สำหรับแม่เหล็ก 2 แท่ง เมื่อวางแท่งแม่เหล็กขั้วเหมือนกันไว้ใกล้กัน จะเกิดแรงผลักที่แท่งแม่เหล็กทั้งสอง แต่หากวางแท่งแม่เหล็กขั้วต่างกันไว้ใกล้กัน จะเกิดแรงดึงดูดที่แท่งแม่เหล็กทั้งสอง
2. มีบริเวณที่ไม่มีผงตะไบเหล็กอยู่เลย เกิดบริเวณระหว่างขั้วแม่เหล็กที่เหมือนกันวางใกล้กัน

ปัญหา/อุปสรรคจากการทดลอง

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะจากการทดลอง

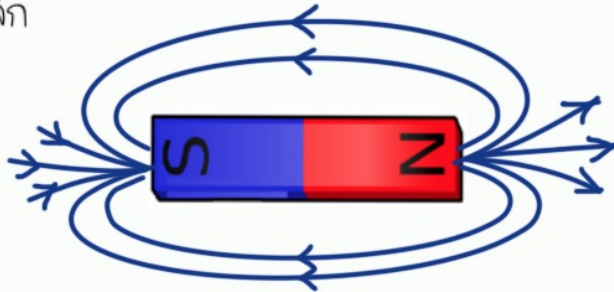
.....

.....

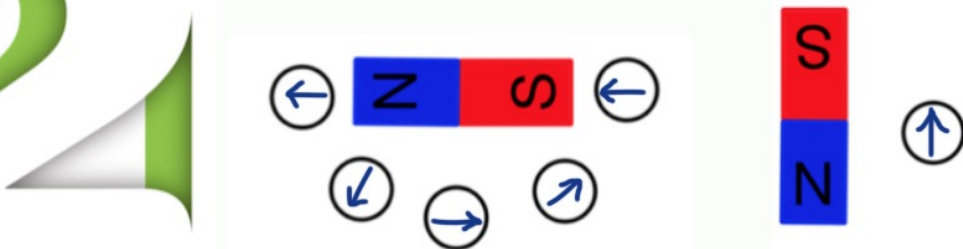
.....

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1

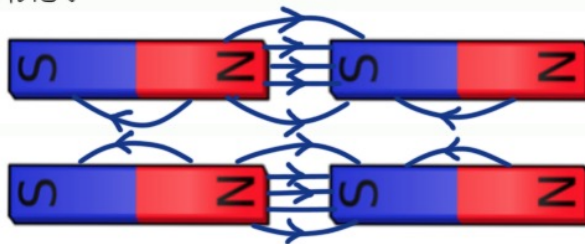
จากรูปแท่งแม่เหล็กที่กำหนดให้ จงเขียนเส้นแรงแม่เหล็กภายนอกแท่งแม่เหล็ก

เมื่อนำเข็มทิศไปวางบริเวณใกล้แท่งแม่เหล็กดังรูป จงเขียนทิศทางการของเข็มทิศรอบแท่งแม่เหล็ก

จงเขียนเส้นแรงแม่เหล็กที่เกิดขึ้นระหว่างแท่งแม่เหล็กให้ถูกต้อง

จากรูป ตำแหน่ง x คือจุดสะเทิน ชนิดของขั้วแม่เหล็กที่ตำแหน่ง 1,2,3 และ 4 คือข้อใดตามลำดับ

- 1. S , N , N , S
- 2. N , S , S , N
- 3. N , S , N , S
- 4. S , N , S , N

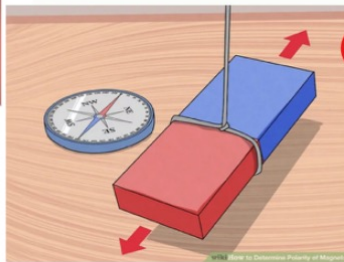

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1

จุดสะเทินควรเป็นตำแหน่งใด

1. G และ C
2. A และ E
3. H และ D
4. B และ F

ขั้วแม่เหล็กควรเป็นอย่างไร

1. สีน้ำเงินเป็น N สีแดงเป็น S
2. สีน้ำเงินเป็น N สีแดงบอกไม่ได้
3. สีน้ำเงินเป็น S สีแดงเป็น N
4. ข้อมูลไม่เพียงพอ

จงเขียนทิศทางของสนามแม่เหล็กโลก พร้อมบอกขั้วของแม่เหล็กโลก

แร่เหล็กธรรมชาติมีสารประกอบคือ...ออกไซด์ของเหล็ก(Fe_3O_4)

สารแม่เหล็กมีกี่ชนิดอะไรบ้าง(2 คะแนน)
มี 3 ชนิด คือ เฟอร์ไรต์แมกเนติก
พาราแมกเนติก
ไดอะแมกเนติก

เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ก.				X						X
ข.								X	X	
ค.			X		X		X			
ง.	X	X				X				

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ก.				X						
ข.					X			X		
ค.			X				X		X	
ง.	X	X				X				X

สรุปผลการเรียนรู้

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

รายการ	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ผ่าน	คะแนนที่ได้	ผลการประเมิน
แบบทดสอบก่อนเรียน	10	-		
แบบบันทึกกิจกรรมที่ 1	10	7		
แบบบันทึกกิจกรรมที่ 2	10	7		
แบบฝึกทักษะที่ 1	10	7		
สรุปความรู้ด้วยผังมโนทัศน์	10	7		
แบบทดสอบหลังเรียน	10	7		

สรุปการประเมินผลการเรียนรู้ เล่มที่ 1

ผ่าน

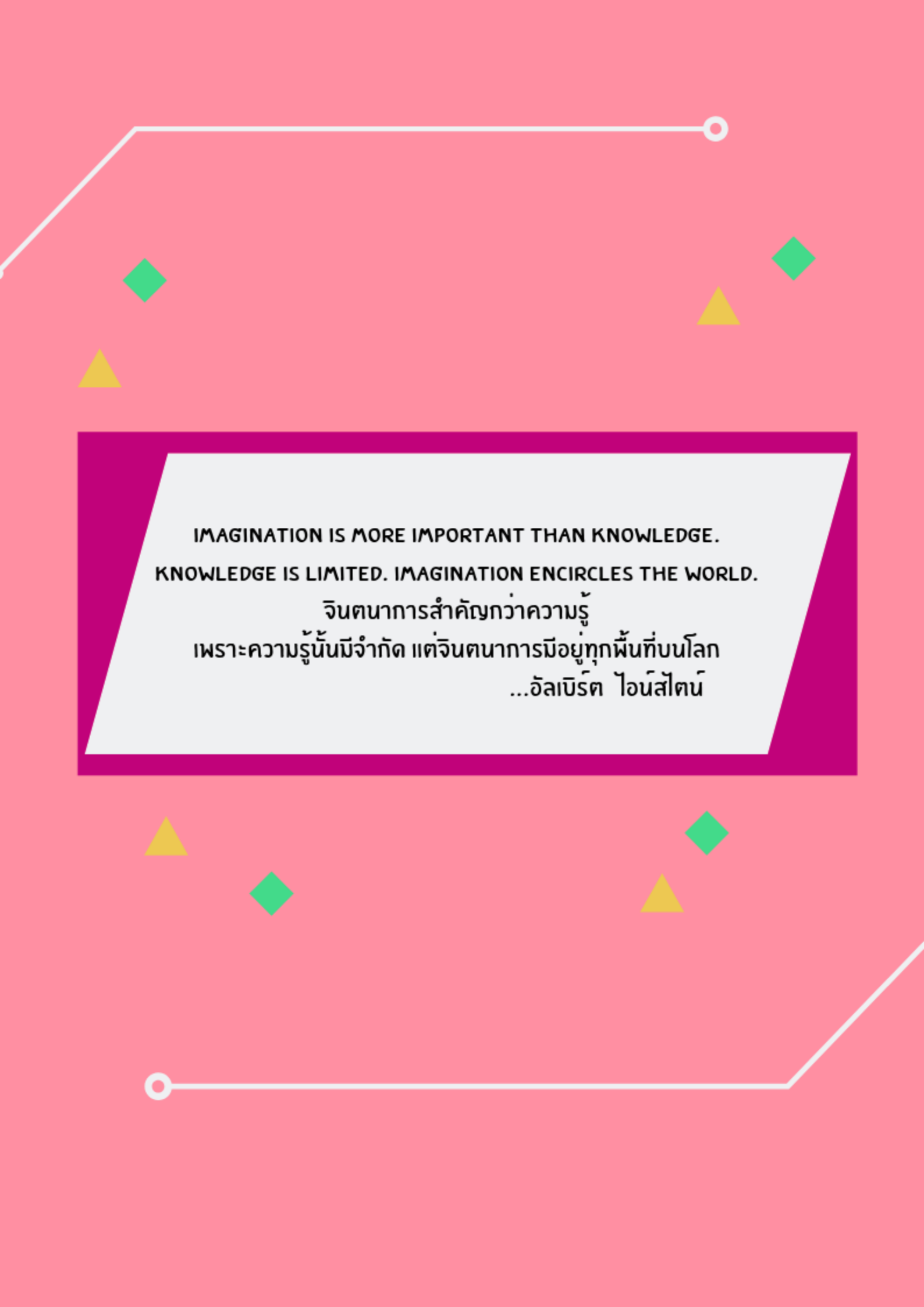
ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวระพีรพัชญ์ สอนเครีอ)

ครูผู้สอน

IMAGINATION IS MORE IMPORTANT THAN KNOWLEDGE.
KNOWLEDGE IS LIMITED. IMAGINATION ENCIRCLES THE WORLD.

จินตนาการสำคัญกว่าความรู้
เพราะความรู้นั้นมีจำกัด แต่จินตนาการมีอยู่ทุกพื้นที่บนโลก
...อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์